

ZNAMENÍ DOBY *

Křesťanský časopis pro každého

Co říkají hvězdy?
Jaký je tvůj Bůh?

Co říkají hvězdy?

Co vidiš při pohledu na nespočetné množství nebeských hvězd? Mihotavé tečky, nebo něco více?

Před tisícletími vytvořili lidé z hvězd obrysy exotických bytostí. Vzniklé obrazce pojmenovali myticky názvy jako Orion, Ursa maior (Velký vůz), Pegas apod. Celkem vytvořili 88 obrazců - souhvězdí.

Starověcí hvězdáři znamenali i to, že Slunce svou pomyslnou dráhou (ekliptikou) kříží 12 souhvězdí, která nazvali „zvěrokruhem“. Těmto dvanácti znamením je připisována božská moc. Mnozí věří, že ovlivňují lidské životy. Starí astrologové tvrdili, že na vúli

jednotlivce působí odstředivá a dostředivá síla planet, stejně jako Měsíc na mořský příliv a odliv. Naše osudy jsou prý napsané ve hvězdách.

Tak tomu věřili lidé po staletí, ale dnes tomu už nevěří nikdo... Nebo snad ano?

Statistiky Gallupova ústavu svědčí o tom, že jen v Americe dnes v astrologii věří více než 32 milionů lidí. V Německu (podle časopisu „Stem“) věří v moc magie 15 milionů lidí.

Zdá se, že výzkum kosmického prostoru není jediným způsobem, jímž lidé hledají svou budoucnost ve hvězdách. Vzpomeňme na některé politiky, kteří se neradi

s odborníky nebo vědci, ale s astrology.

Proč tvrdíme, že astro-

Astrologie a obrovská popularita horoskopů začínají zaujmít místo náboženství. Můžeme říci, že sice žijeme v době pokřesťanské, ale rozhodně to není doba náboženská.

logic je nevědecká? Kdo dokáže, že hvězdy neovlivňují člověka tak, jako Měsíc ovlivňuje odliv a příliv?

Přestože na nás hvězdy „vesmírně působí“, jejich vliv je velmi malý. Když jsme se narodili, na svět nám pomáhali porodníci. Jejich síla byla mnohem větší než síla Měsice či souhvězdí Orla.

A když už jsme u Orla, ani jeden astrolog netvrdí, že toto souhvězdi patří do zvěrokruhu. To je pravda, ale nepatří tam v jistém smyslu ani znamení zvěrokruhu. Země totiž během otáčení kolem své osy mírně kolísá. Tento odklon zemské osy je nepatrný, ale v porovnání s údaji astrologů před tisícletími přece jen dost velký na to, aby všechny své výpočty mohli hodit do koše.

editorial

Vážení čtenáři,

v tomto čísle píšeme o jevu, který se v naší společnosti rozmáhá stále více – o astrologii, vře v to, že hvězdy ovlivňují nás osud. O tom, jaký význam hraje astrologie nejen v „lepší společnosti“, většinou nevím téměř nic. Jak to skutečně je s tímto fenoménem, o tom hovoří čtyři úvodní články.

Moderní člověk si často jako náhražku víry či náboženství vytváří své náboženství. Podle naší představy o Bohu vypadá naše víra a její kvalita. O tom se lze dočíst v článku *Jaký je tvůj Bůh?*

V rubrice 5 minut historie se v článku *Věčné město Rím* pokoušíme o sondu do historie materiální i duchovní, a to vše ve vztahu k současnosti.

Na většinu z nás doléhají sociální problémy. Možná se nás nebo někoho z našich nejbližších dotýkají problémy související s nezaměstnaností nebo řešíme, jaký vztah máme zaujmout k potřebným kolem nás. V rubrice *Spoletnost a my* a v článcích *Přívětivost, Umění dávat a Pozitivně myslit* se snažíme nalézt odpověď.

Bolí vás hlava nebo se ptáte, proč už to není v manželství tak krásné jako dřív? I o tom se dočtete v tomto čísle. A chcete-li si udělat radost, můžete si ještě objednat hezkou knížku.

Věřim, že objevíte v časopise to, co Vás bude zajímat.

Luděk Svřeck

Tento posun způsobuje, že souhvězdí se každým dnem nepatrн posouvají směrem na východ. Postupem času se tento odklon zvětší natolik, že jednotlivá znamení zvěrokruhu se posunula asi o jeden měsíc.

Podle toho tedy každý, kdo se narodil ve znamení Bliženců, patří do znamení Býka, a ten, kdo se narodil ve znamení Vah, je ve skutečnosti ve znamení Panenky.

Je tady ještě jeden fakt: kolísání Země kolem osy způsobilo sešikmení zvěrokruhu, čímž se do něj zařadil i další hvězdný obrazec. Zvěrokruh tedy není tvořen 12, ale 13 znamenimi. Kdyby-

chom však otevřeli noviny nebo časopis, v rubrice horoskopů bychom zbytečně hledali radu pro člověka ve znamení Ophiuchus (Hadonoš).

Jistý fyzik kontroloval data narození tisíců vědců a politiků z knihy „Kdo je kdo“. Podle astrologie mají větší předpoklad stát se vědcí či politiky lidé narozeni v tom či onom znamení. Tento fyzik však zjistil, že astrologické symboly osob v seznamu byly právě tak náhodně různorodé, jako u obyčejných lidí.

Jeden psycholog Michiganské univerzity zpracoval údaje několika set manželství, která se později rozpadla. Ukázalo se, že počet manželství, v nichž se podle horoskopu k sobě partneři hodili, byl stejný jako počet manželství, kde se podle horoskopu k sobě partneři vůbec nehodili.

Klíčem většiny horoskopů je skutečně náhoda. Většina osobních charakteristik je

totíž definována velmi globálně, v hrubých obrysech, takže se v nich poznávají opravdu mnozí. Rafinovaně koncipované předpovědi typu: „setkáte se s něčím zvláštním“ nebo „zanezlouho se vám naskytne nová příležitost“ mají nejlepší vyhlídky stát se skutečností.

Důkazem je pokus francouzského statistika, který si do novin podal inzerát, že na objednávku zhotoví osobní horoskop. Odpovědělo mu 150 lidí. Všem zaslal stejný horoskop a žádal je, aby mu napsali, nakolik na ně „pasoval“. 94% dotázaných uvedlo, že zaslany horoskop se na ně dokonale hodil. Ale přitom nevěděli, že všem byl poslán horoskop masového vraha, s nímž se ztotožnili a přijali jej za svůj.

1700 novin a časopisů ve vice než stovce jazyků pravidelně uveřejňuje horoskopy. Pro desetitisíce profesionálních či amatérských astrologů je dnes předpovídání z hvězd výnosným obchodem. V mnoha zemích vycházejí knihy o astrologii v miliónových nákladech. Proč? Proč věda nic neznamená, proč se nedají zbořit vratké pseudozáklady astrologie? Proč lidé stále ještě věří, že jejich osudy jsou napsané ve hvězích?

Důležité přece je, aby chom dluho žili a astrologie nám tuto možnost nabízí. Lákavá je myšlenka, že vesmír má pro nás osobní poselství, zvlášť v této přetechnizované a odosobněné době. Ba co víc, má pro nás příslib moci! Astrologie tvrdí, že je schopná určit vhodný den pro uzavření dobrých obchodů či přátelství. K úspěchu nám potom nechybí už nic jiného, než najít ten vhodný den D.

Ve skutečnosti dosáhnout úspěchu znamená něco mnohem víc. Potřebujeme navázat dobré kontakty, mít dobrého životního partnera, mít

dobré přátele, být dobrými rodiči. K tomu potřebujeme ovládat umění vést své životy samostatně, zodpovědně, s láskou a moudrostí. Úspěch není ve vhodné konstelaci hvězd.

Astrologie je podvod. Předstírá, že má lék na naše narušené vztahy, že poslepuje naše rozbité sny. Tváří se, že nám nabízí tajemství úspěchu, že můžeme snadno získat lásku, bohatství a štěstí, ale ve skutečnosti nedává nic.

To je důvod, proč se bible staví proti předpovídání z hvězd. Znovu a znova nas varuje před touto „moudrostí“. Stále znova nám připomíná, co nám hvězdy skutečně říkají.

Podle bible to nejsou jen nevýznamné světelné body v nekonečném vesmíru. „Nebesa vypravují o Boží slávě, obloha hovoří o díle jeho rukou.“ (Žalm 19,2) Svědčí o velikosti svého Stvořitele a oslavují ho. V této souvislosti nás bible vyzývá: „K výšině zvedněte zraky a hleďte: Kdo stvořil toto všechno?“ (Izaiáš 40,26)

Když se diváme na hvězdy, vnímáme sílu nekonečné Boží moudrosti a moci. Naše životy neusměrňuje 12 či 13 znamení zvěrokruhu, ne hvězdy, ale Někdo, kdo řídí i je samotné.

Takto nám hvězdy skutečně něco říkají. Mohou nás vést k poznání, které je hlubší a pravdivější než vykonstruované fráze: poznání o našem Stvořiteli. Bible nám říká, že tentýž Bůh, který stvořil nebesa, má zájem i o naše osobní problémy, naděje a sny, o nás samotně.

Co tedy vidíš při pohledu na nespočetné množství hvězd na nebi? Drobounké rozptýlené světélkující body, nebo snad něco víc? Anebo Někoho, kdo je nad vším?

George Vandeman

Šest skutečností, o kterých podle astrologů nemáme vědět

1) Astrologie spočívá na chybných astronomických poznatcích. Moderní astrologové ve svých předpovědích neberou jako základ zvěrokruhu souhvězdí, jak je vidíme na obloze dnes, ale souhvězdí před 2000 lety. Známým vědeckým faktum je, že kvůli kolísání Země (precesi) je zvěrokruh (výseč oblohy, na kterou se promítá zdánlivá dráha Měsice, planet a souhvězdí) posunut tak, že osoba, o které astrologové tvrdí, že se např. narodila ve znamení Vah, se ve skutečnosti narodila ve znamení Panny. A tak přesto, že astrologie používá podrobnou vědeckou terminologii, stává na velmi chábých hvězdářských vědomostech.

2) Astrologie popírá, že Slunce je centrem naší sluneční soustavy. Astrologové to sice nechtějí přiznat, ale faktum je, že celá jejich praxe je založena na poznatu, že planety krouží kolem Země, a ne kolem Slunce. Jak víme, tento názor byl považován za správný až do doby Koperníka. Ten ho v r. 1540 po Kr. popřel. Astrologie to však vůbec nebере v úvahu. Uznání heliocentrické soustavy planet by znamenalo osudnou ránu základům astrologie.

3) Astrologie je bezradná při určování osudu těch lidí, kteří se narodili za 66. rovnoběžkou (zem. šířky). Pokud se někdo narodil na Aljašce, v severní Kanadě, v Grónsku, na severu Finska nebo Norska, nemá určenou budoucnost hvězdami. Za 66. rovnoběžkou totiž není možno vypočítat, která z hvězd je nad horizontem – a bez toho astrologie nemůže fungovat.

4) Astrologie nedokáže předpovědět osud dvojčat. Dvojčata jsou pro ni zvláštní problém. Podle zákonů astrologie by měla mít stejně dědičné vlastnosti, protože se narodila v krátkém sledu za sebou. Tudíž i jejich osudy podle znamení zvěrokruhu by měly být stejné. Skutečnost však mluví proti tomu. Osudy dvojčat bývají velmi odlišné. To astrologové nedokáží vysvětlit.

5) Astrologie má problémy i s planetami. Takzvané „prorocké uspořádání“ souhvězdí a planet, jehož základy jsou v pověrách pohanských kněží Mezopotámie, zahrnovalo jen ty planety, které byly v té době pozorovatelné a známé. Další tři planety, které byly objeveny až v moderní době – Uran, Neptun, Pluto –, by velmi zkomplikovaly činnost astrologů, kteří nebeské obrazce převzali od svých předků. Takže dnešní astrologie si těchto planet vůbec nevšimá – s výjimkami, které souvisejí s případným neúspěchem jejich předpovědí.

6) Astrologie zavrhuje existenci Boha jako osoby. Když věříme astrologii, musíme nutně věřit, že planety mají jistý druh „vědomí“. To je však zcela pohanský názor. Astrologové se domnívají, že sluneční soustava disponuje nějakým „vědomím“, které má vliv na naši Zemi. Tato panteistická filozofie je jasným důkazem pohanského pozadí astrologie.

Vdnešní době jsou pulpy prodejen knih doslova zavaleny takovým množstvím vydané literatury, že byly překonány všechny rekordy. Předpokládá se, že v minulém roce bylo u nás vydáno 10 000 knih! Mnohé sice s poutavými názvy, ale často se jedná o knihy ne právě vysoké hodnoty. Vybíráme z této záplavy jednu, abychom ukázali, co všechno údajně stojí v pozadí dění naší „osvícené, moderní“ doby.

Kniha se jmenuje Co řekly hvězdy (Astrologie v Bílém domě) a napsala ji Joan Quigleyová. Autorka, včelařská americká astroložka, popisuje ve své knize vliv, který měla na události v Bílém domě prostřednictvím Nancy Reaganové v době, kdy byl prezidentem Ronald Reagan.

Donald Regan, šéf kanceláře Bílého domu, který poprvé pustil na veřejnost „bombu“ o tom, že Nancy Reaganová byla závislá na radách své astroložky, později napsal charakteristickou větu: „Pravda je, že jsem napsal o astrologii proto, že v tom byla obžázena základní pravda o tom, jak Reagánovi fungovali.“

Jak to tedy bylo a jaká byla konkrétní náplň autorčiny práce v souvislosti s děním v Bílém domě? Ve své knize uvádí: „Prostřednictvím Nancy jsem měla přímé spojení k prezidentovi. To, že mé astrologické rozbory pro

manžele Reagany ovlivňovaly nejvyšší vládní špičky, je dnes už historickým faktum.“ (str. 5) „Odpovidala jsem za načasování všech tiskových konferencí, většiny projevů, poselství O stavu Unie, startů a přistávání prezidentova letadla Air Force One. Já jsem určila... termíny všech dalších cest do zahraničí, ale i cest kraťšich a jednodenních, určila jsem, kdy Ronald Reagan oznámí, že se

pokusí o opětné zvolení... Já jsem odložila první prezidentovu operaci rakoviny z 10. června 1985 až na 13. července...“ (str. 5-6)

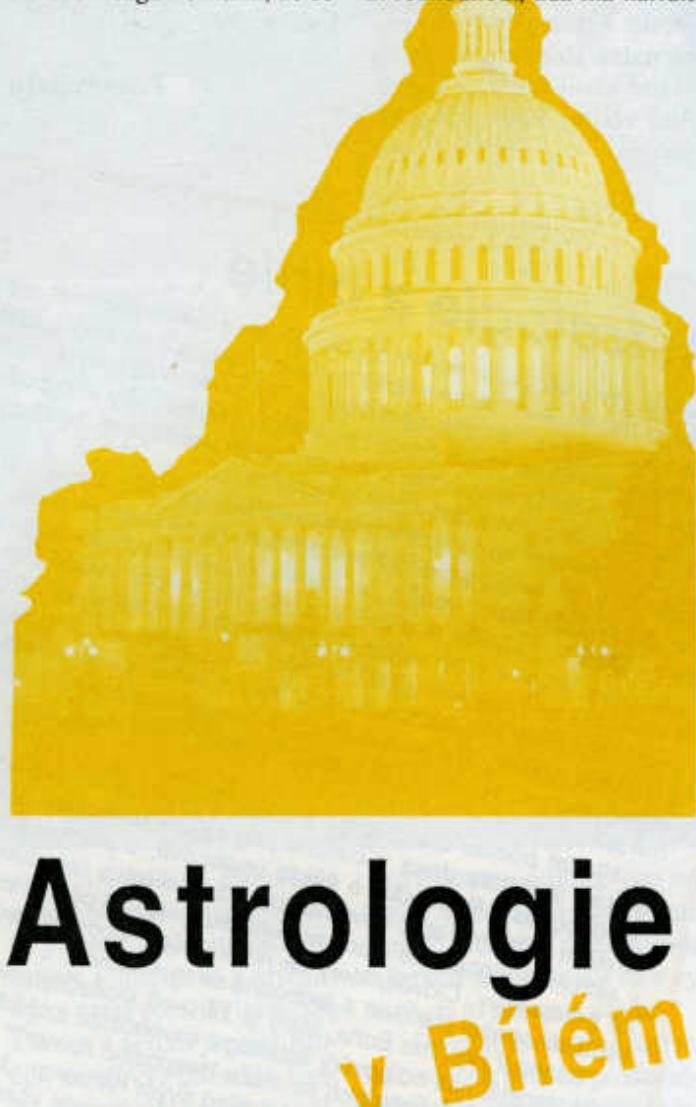
Na jiném místě např. píše: „Když 28. ledna 1986 v 11:39:17 vybuchl krátce po startu z Mysu Canaveral raketoplán Challenger, v němž zahynulo sedm členů posádky, Nancy mi zatelefonovala. Řekla mi, že prezident se snaží rozhodnout, zda má nařídit

svém životě, protože nedokončila něco, co započala v předcházejícím životě (hovoří tedy o reinkarnaci, str. 104).

Až cynicky působí, když např. autorka píše: „Lincolnova smrt byla absolutně nevyhnutelná. Část jeho horoskopu, která představuje jeho tělesnou schránku onu noc ve Fordově divadle, se spojila s tou částí horoskopu jeho narození, která představuje smrt, a to právě v tom okamžiku, kdy byl zastřelen. Neexistoval žádný způsob, jak by i ten nejlepší astrolog mohl atentátu na Lincolna zabránit.“ (str. 60)

Neuvěřitelně a tragikomicky působí některé detaily, které autorka popisuje. Např. jak určila „šťastný“ přesný čas, kdy má prezident ohlášit nominaci A. Kennedyho do Nejvyššího soudu USA: „V tomto případě bylo ovšem naprostě nutné, aby bylo oznámení načasováno s přesností na sekundu. Bylo to přesně v 11:32:25. Nancy to zařídila tak, že se začalo poněkud dříve a pak se čekalo, dokud nedal člověk, jehož úkolem bylo sledovat stopky, prezidentovi znamení, že má učinit oznámení.“ (str. 134)

Z těchto a dalších textů vyplývá, že pokud jsme ochot-

Astrologie v Bílém domě

Astrologie je podvod. Předstírá, že má lék na naše narušené vztahy... Tvrá se, že nám nabízí tajemství úspěchu, že můžeme snadno získat lásku, bohatství a štěstí, ale ve skutečnosti nedává nic.

podrobné vyšetřování nebo ne. Ptal se na můj názor. Požádala mne, abych prozkoumal jak horoskop startu, tak výbuchu. Podrobně jsem rozbrala oba a řekla, že by vyšetřování mělo být nařízeno.“ (str. 54)

O Reagánovi také říká, že je názorným příkladem osob, která se „vrátila“ v tomto

ni připustit, že to, co se zde píše, je pravda, byla to právě autorka, která změnila běh moderních dějin.

Astrologie ovšem není z pohledu historie ničím novým, i když význam, který je jí dnes přisuzován, je naprostě překvapivý a zarážející. Astrologové byli přece již na dvoře Nebukadnesara.

I autorka piše: „Od starověku po středověk, přes renesanci až do 17. století astrologie vzkvétala. Králové, královny, papežové, velcí válečníci i bohatá knížata se radili s astrologií. Každý dvůr měl svého.“ (str.9) Autorka dokonce dále říká, že bibličtí proroci byli také astrologi (např. Izaiáš, zřejmě také Mojžíš) a že „astrologie je Boží způsob, jak nám dovolit přečíst si Jeho celkový záměr s námi.“ Dokonce říká:
„Nechápu, jak by kterýkoli astrolog mohl být ateistou nebo agnostikem.“ (str. 53)

I když kniha nechce být učebnicí astrologie, je v ní dost náznaků a populárních vysvětlení, aby si průměrný čtenář dokázal vytvořit úsudek o tom, na jakých principech je astrologie postavena. Autorka se sice sama snaží distancovat od „amatérských“ horoskopů v časopisech (říká o nich: „Ty jsou neškodné a zábavné, ale nekompletní. Mnoho z nich ani nepříslí astrologové. Člověk by musel být skutečně důvěřivý, aby si myslel, že v určitý den nebo měsíc se totéž přihodí jedné dvanáctině světové populace.“ – str. 7) a dokázat, že její astrologické metody jsou vědecké, ale když se vážně zamýšíme nad astrologií jako takovou, docházíme k závěru, že uvěřili člověk astrologii a řídí se jejími principy, může zahodit zdravý rozum a zapomenout na to, že v životě člověka existuje něco takového jako svobodná vůle. Vždyť

podle autorky jsou totiž lidé a vlastně celé dějiny jen hračkami, figurkami, které mají osudově předurčené, co kdy učiní, jak se zachovají, co je v životě potká... – v podstatě vše je podle ní určeno pohybem či konstelací planet a hvězd.

Člověk nemusí být teologem, aby pochopil, že to vše je v zjevném protikladu s křesťanstvím a jeho principem Bohem dané svobodné vůle. Prostě: astrologii a víru v Boha nelze sloučit, chceme-li zůstat věrní biblické zvěsti. Bud věříme Bohu, nebo astrologii.

Co říci závěrem? Snad si mohu dovolit použít slova autorčiny sestry Rut na adresu velkých obchodníků z Wall Streetu. Vyjadřují totiž cosi o nás všech – o nás lidech, o našem přístupu k hodnotám a poslední mífě všech věcí naprosté většiny lidí: „Jeli by se svými limuzínami do ZOO poradit se třeba s gorilou v kleci, kdyby byli přesvědčeni, že dokáže pravdivě předpovědět jejich finanční budoucnost.“ (str. 42)

Peter Polaško

Astrologie a bible

Astrologie a obrovská popularita horoskopů začínají zaujmout místo náboženství. Můžeme říci, že sice žijeme v době pokřesťanské, ale rozhodně to není doba nenáboženská. Moderní člověk se většinou řídí podle vědeckých metod v práci, ale i celý život vyústil happy endem. Ale protože si uvědomuje, že všechno vědět nemůže, hledá pomoc mimo tento svět – ve hvězdách.

Už v Babylóně se hvězdám připisovala božská moc. Jenže s překvapením zjištěno, že tutéž funkci jim připisuje i poslední generace dvacátého století. Už v době Babylonie Židé dávno věděli, že „doptávání se hvězd“ je v podstatě pohanství. Bůh skrze Mojžíše Izraelce důrazně varoval, aby „nepovznášeli své zraky k nebesům, a když by viděli slunce, měsíc a hvězdy, všechnen nebeský zástup, nedali se svést a neklaněli se jím a nesloužili...“ (5 Moj 4,19) Jsme však my dnes chytřejší a poučili jsme se z chyb minulých generací? Kdyby tomu tak skutečně bylo, všechny staré pohanské praktiky – včetně astrologie – bychom rozhodně odmitali! Ale my jednáme stejně jako oni. Rozdíl je jen v tom, že teď tomu říkali „božstvo“ a dnes tomu říkáme „věda“.

Hledat pomoc u astrologů znamená vzdávat se své životní iniciativy. Astrologické symboly dnes v mnoha případech rozhodují o minulosti, přítomnosti i budoucnosti. Rozhodují o vývoji osobnosti, o pracovních postupech i o vztahu k našim blížním. Tento nový nastupující fatalismus (osudovost), který vyrůstá z viry v astrologii, signalizuje moderní nejistotu a slabost osobní zodpovědnosti a dynamické perspektivy. Člověk, který se řídí ve všem podle horoskopů, vlastně zaprodává svou schopnost plánovat a svobodně se rozhodovat.

Poznání pravého Boha, který je zároveň skutečným vládcem kosmu i života na naší planetě, nás od pověry astrologie osvobozuje a uklidňuje. Autor jednoho žalmu říká: „Vždyť kdo v oblacích se může Hospodinu rovnat?“ Jeden izraelský král, místo aby vzhlízel ke hvězdám, zvolal před svým národem: „Hospodine, Bože králi, můsto cù, cožpak nejsi ty Bůh na nebi, který vládne nade všemi královstvími našich otcen?“ (2 Par 20,6) Tento Stvořitel světa (i hvězd) stvořil také nás osobně jako „korunu stvoření“. Každý z nás má originální příležitost. Jedině tak je možno hovořit o skutečné lidské zodpovědnosti, ale také o skutečné radosti v případě, že se rozhodneme správně.

Bible tedy astrologii odmítá, protože víra v Boha nemůže být současně vázána na jiný předmět viry. Biblickou víru nelze sloučit s pověrou. Jedině Bůh je svrchovaným Pánem světa, dějin i každého člověka. Právě proto nám daroval svobodu – právo každou pověrou, a tedy i za astrologii.

D.K.

Přívětivost

Uhlavního vchodu do jedné nemocnice umístili velký nápis, který upoutal pozornost každého návštěvníka: „V této nemocnici uvědoměle nečekni ani jedno nepřívětivé slovo. Smutné nebo pochmurné pohledy si nech pro jiná místa. A jestliže se neumíš přívětivě úsmát a ne-přinášíš naději, pak svou návštěvu odlož.“

Přívětivý úsměv má v sobě něco zvláštního, je jako kouzlo. Snad všechno se dá koupit, ale ani za všechny poklady světa nekoupíme to kouzlené „něco“, které je v úsměvu, když je srdceň.

Jistě, i přívětivost lze vypěstovat výchovou, tedy naučit. Na západě jsou velké obchodní domy, které učí obsluhující personál přívětivému úsměvu ve výchovných kurzech. A skutečně, u takto školených prodavačů se podstatně zvýší finanční obrat. Výchova se však nepodaří u těch osob, které jen tak navenek trochu povytáhnou koutky úst. Pravý úsměv se zrcadlí i v očích a ve výrazu obličeje. Říká se, že u opravdového úsměvu se smejí právě tak oči jako rty a obojí vychází ze srdce.

V malém pekařství obsluhovala zákazníky přívětivá dívka. Jednou měla špatný den. Nic se jí nedalo, byla unavená, měla stisněnou náladu. V kuchyni upustila

a rozbila taliř. K tomu byla ještě nastydlá. Zatímco mrzutě přemýšlela, vstoupila do krámu jedna paní s přívětivým úsměvem. Přistoupila k dívce a podala jí malý balíček se slovy: „Dostala jsem od své přítelkyně tucet vyšvaných kapesníků. Řekla jsem si, že vám je daruji.“ – „Mně?“ zvolala dívka překvapeně. „To je pro mne?“ Paní jen kývla hlavou a pokračovala: „Ano, je to pro vás. Jste vždy přívětivá a ochotná. Je to úplný požitek přijít k vám do obchodu. Často jsem od vás odcházela mile

povzbuzena, protože jste mi vyšla vstříc a váš úsměv mne potěšil. Ten můj dáreček není nic proti tomu, co jste dala vy mně. Je to jen malé uznání.“

Dovedete si představit, jak vděčná byla ta prodavačka. Řekla jen: „Nechám si je. Když budu mít špatný den a nic se mi nebude dařit, vzpomenu si na vás a na hezké kapesníky. Děkuji vám ještě jednou.“

Zivot se dá zkrášlit, když dokážeme ocenit lidi kolem sebe a ukážeme jim, že si jich vážíme. Vychovatelé prokážou dětem neocenitelnou služ-

bu, když je naučí přívětivému přístupu k dospělým a především k rodičům. Také vůči těm, kteří se dříve narodili a jsou odkázáni na pomoc druhých, máme odpovědnost. Vždyť právě ve stáří potřebuje člověk slyšet milé slovo a cítit trochu tepla. Také v sousedských vztazích, na pracovišti a třeba i ve vztazích mezi politickými stranami bychom přivítali přívětivé jednání.

Nedávno jsem jel vlakem. Průvodčí, muž středního věku, byl vůči cestujícím velmi ochoťný, usměvavý, zvláště na ženy. Zaslechl jsem, jak jedna z žen říká: „Doufejme, že není příjemný jen na cizí, ale i na tu svou doma. Někteří muži jsou galantní jen na cizí, doma jsou jako čerti.“ Nikde není třeba více přívětivosti než doma. Tam, mezi čtyřmi zdmi, tlačí starosti každodenního života nejvíce. Přátelské slovo, přívětivý pohled a milý úsměv ulichčí něst břemeno všedního života.

Přívětivost je ziskem i pro toho, kdo ji rozsévá. I zde platí biblické přísloví: „Kdo skoupě rozsévá, bude i skoupě sklízet. A kdo štědře rozsévá, bude také štědře sklízet. Radostného dárce miluje Bůh.“

K. Sp.

Mysli pozitivně

Lidé jsou nerozumní, soběstřední a lhostejní
...přesto je můžeš mít rád.

Když uděláš něco dobrého, lidé tě budou obviňovat ze
soběckosti a zíštných zájmů
...přesto dělej dobře.

Budeš-li úspěšný, získáš falešné přátele a pravé neprá-
telé
...přesto se snaž být úspěšný.

Když dnes uděláš něco užitečného, zítra si na to pravdě-
podobně už nikdo nevpomene
...přesto dělej něco užitečného.

I nejvzdělanější člověk s velkou myšlenkou může být
vytlačen člověkem nevzdělaným a povrchním
...přesto se nepřestaň vzdělávat.

České přísloví říká: „S poctivostí nejdál dojdeš.“ Jenže
v životě se mívá dobré i člověk nepočitivý a nečestný
...přesto buď čestný a počitivý.

Dej světu to nejlepší, co máš, a je možné, že tě stejně
odmítne
...přesto dávej světu stále to nejlepší.

Přistupuj k životu pozitivně!

Myšlenky

Bez Boha se dá žít, avšak s Bohem se nedá nežít.

Neptej se, zdali Bůh je, ptej se, zdali Bůh není.

Kdyby Bůh nebyl, pak by nemohl dát o sobě vědět.

Kdyby Bůh nebyl, pak by bible byla geniálním podvrhem.

Kdyby Bůh nebyl, pak by mě nemohl oslovit.

Kdyby Bůh nebyl, pak bych nemohl prožít znovuzrození.

Kdyby Bůh nebyl, pak bych nemohl uvěřit.

Kdyby Bůh nebyl, pak bych nemohl prožít obrácení.

Kdyby Bůh nebyl, pak by mě nemohl vyslyšet.

Kdyby Bůh nebyl, pak by mi nemohl odpustit.

Kdyby Bůh nebyl, pak bych tady nebyl.

Kdyby Bůh nebyl, pak by nebylo nic.

Jaromír Podzemný

Umění dávat

Vracím se po schodech domů. Přede mnou jde asi osmiletá Alenka. Bydlí s rodiči ve čtvrtém patře jake my.

V polovině schodiště sedí Pavel s Martinem a domlouvají se na domácím úkolu. Když kolem nich Alenka přejde, Martin na ni pokřikuje: „Ta bunda je správně moje! Tu ti dala naše maminka, protože jste chudí!“ Oba hoši vybuchnou v hlasitý smích. Alence zčervenají tváře, zrychlují krok, už po schodech utíká, nervózně odemyká dveře a mizí v bytě. Asi tedy někde v koutku usedá a pláče, možná s odporem odhazuje sice hezkou, ale přece jen darovanou bundu. Kdyby měla jinou, tehle by na sebe víckrát nevzala...

I já se vracím domů. Vzpomínám na svoje dětství. Nikdy jsme neměli peněz nazbyt. I já jsem občas dostávala nějaký dárek. Ale mistrem v dávání byl můj strýček. Milovala jsem ho právě proto, že uměl D Á V A T. Třeba jen maličkosti. Věděl, že ráda fotografuji. Vždycky, když k nám přijel, mi něco přivezl. Jednou film, jindy vývojku, pak třeba kleště na zavření filmu... Vždycky si našel okamžik, kdy jsme byli spolu sami. Dárek mi dal se slovy: „Na, vezmi si to. Já to nepotřebuji, stejně by se mi to doma zbytečně povalovalo.“ A já jsem přitom dobře věděla, že ten dárek cestou k nám kupil... Když odjížděl, chodívala jsem ho doprovodit k vlaku. Častokrát mi řekl: „Až se vrátíš domů, podívej se pod zvěšovák. Co tam najdeš, je tvoje.“ A tak mi vždycky před svým odjezdem někde schoval jednou dvacet, jindy třeba padesát korun. Jen tak, pro radost. Nikomu o tom neřekl a přál si,

abych i já o tom mlčela. Z jeho dárků jsem jasně cítila, že je nedává z povinnosti, že je nedává proto, abych mu za ně prokazovala vděčnost. Dával je prostě proto, že mi chtěl udělat radost. Cítila jsem, že mě má rád. A právě pro tento jeho osobitý způsob dávání jsem ho milovala.

A tak tu teď stojí vedle sebe Alenka a ve vzpomínkách na dětství já. Alenčina bunda má jistě větší cenu než třeba film, který mi strýček dal. Ale udělala jí darovaná bunda takovou ra-

dost? Nepřinesla jí místo radosti jen pocit trapného ponížení?

Ježíš Kristus nám v bibli dává důležité ponaučení:

„Varujte se konat skutky spravedlnosti před lidmi, jim na odiv, jinak nemáte odměnu u svého Otce v nebesích. Když prokazuješ dobrodružství, nechtej budit pozornost, jako činí pokrytí v synagogách a na ulicích, aby došli slávy u lidí. Amen, pravím vám, už mají svou odměnu. Když ty prokazuješ dobrodružství, ať neví tvá levice, co činí tvá pravice, aby tvé dobrodružství zůstalo skryto. A tvůj Otec, který vidí, co je skryto, ti odplati.“ (Matouš 6,1-4)

Každý z nás má čas od času příležitost pro někoho něco udělat nebo někomu něco dát. Kéž by bylo mezi námi hodně takových „hodných strýčků“, kteří dávají s touhou potěšit. Kteří dávají nezíštně, nečekají na slova uznání a o svém dobrodružství nikdy a s nikým nemluví! Kéž by bylo hodně takových, kteří dovedou dávat prostě jen proto, že chtějí udělat někomu radost!

H.M.

Co si přečtete v příštím čísle?

- Vliv hudby
- Má člověk nesmrtelnou duši?
- a další zajímavé články v našich obvyklých rubrikách

Jaký je tvůj Bůh?

Bylo jich tisíce a další se valili z lodí na pobřeží. Velitel obrany se dívá z mohutných hradeb Kartága na vojsko Řeků a srdce mu svírají obavy o osud města. Je ještě naděje? – Paní města, sladká bohyně Tanita! Jak si ji naklonit, aby stála na naši straně. Přinесeme jí oběť – a to neledajakou.

Byla to roku 301 př. Kr. Dvě stě dětí z nejpřednějších rodin města bylo utraceno jako oběť Tanitě. A město se tenkrát ještě ubránílo. Prožili zkušenosť: Oběti se vyplatí. Tanita pomáhá těm, kdo jí je dávají...

Kronikáři již napsali nový rok – léta Páně 1095. Na pláni za Clermontem se shromáždili zástupci celého západního křesťanstva. V plamenné řeči hovoří papež Urban (toho jména druhý) o pohanění Božího hrobu. Jaká výzva pro chrabré rytíře! Je nutné ho vyrvat z rukou pohanů. Rečník vyrazil mohutný výkřik: „Bůh to chce!“ A z úst tisíců mu zní ozvěnou: „Bůh to chce!“

A tak se dala na pochod první křížová výprava. Cestou – jen tak mimochodem – vyvráždila Židy u Trevíru, v Mohuči, v Kolíně nad Rýnem a ve Wormsu. „Bůh to chce!“ – Chtěl to?...

Znovu – již po kolikáté – se probouzl nešťastný mnich. Leká se. Děsí ho vlastní žádostí označované církvi za „hříšné“. Bojí se posledního soudu a trestu strašné spravedlnosti Boží. Postří se již kolikátý den. Myšlenky se však neztrácejí... Leží jen na holé zemi, ale úleva nepřichází. „Kdyby to bylo pokračovalo dál, bylo by mi mé umrtvování přineslo smrt,“ vzpominal později na toto období svého života Martin Luther...

„Zde se budou dít velké věci. Uvidíme Boží zázraky, jen musíme věřit, věřit,“ volá muž energicky do mikrofonu a zesilovače dodává jeho výzvě sílu, která nám způsobuje mrazení v zádech. Teď tedy někdo pomocí mé výry pohně Boha k velkým činům! Tak jako se pomocí obrovského soustředění své vůle někdo snaží pohnout předmětem na dálku. Vyvoláme Boha a on nám bude sloužit jako nějaký džin z pohádky, jen znát tu pravou zaklí-

nací formulí... A tak dva pomocníci tahají chromého muže s berlemi přes halu mezi žadami v očekávání, že se stane ten zázrak a on poběží sám. Žel, zůstává jen bezmocně viset na svých berlích... Asi měl malou viru – ten ubohý lidský červ...

„Tolik je bohů – kolik je lidských srdcí,“ povzdechl si lékař faraonů Sinuhet ve slavném románu M. Waltariho. Ty čtyři obrázky z dějin mu dávají za pravdu.

Obraz Boha si ve své myslí tvoříme na podkladě informací o něm. Ty nám dodává výchova v rodině, škole, církvi či okolí. Navíc tyto informace zpracováváme ke svému obrazu podle své povahy. Tak jedni

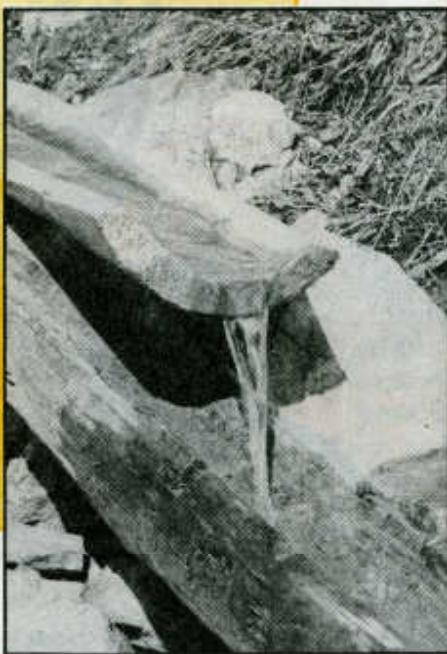
očekávají od Boha tresty, druzí zázraky.

„Iluze se nedá jist – a přece využívá.“ Co všechno ovlivnily iluze! Nadhly lidí k neuvěřitelným činům, ale trpké bývá probuzení. O tom by mohli vyprávět němečtí vojáci, když se v mrazu ruských stepí hroutily jejich sny o světovládě. Nebo ty skupinky většinou starších lidí, kteří se shromažďují s červenými vlaječkami a obrázky Stalina na náměstí – kdysi zvaném „Rudé“.

Největším nepřitelem iluzí je totiž skutečnost!

A. de Saint-Exupéry v knize „Země lidí“ popisuje své zážitky pilota na malém

pouštním letišti v severní Africe. Vypráví o divokém beduinském kmeni. Byli to pyšní lidé. Jejich pýcha pramenila z jejich iluze, že jsou nesmírně mocní. Když se jich sjelo s puškami-předovkami na velbloudch tří sta, říkali: „Máte štěstí, že je do Francie tak daleko.“

Jednou vzali jejich náčelníky letadlem do Francie. Když se vrátili, zasmušile mlčeli. Teprve po dlouhé době řeptem prohodili: „Francouzský bůh je k Francouzům štědřejší než maurský k Maurům.“ Zavedli je totiž v Alpách k vodopádům. „Napijte se,“ vyzval je průvodce. Voda byla ledová a sladká. Náčelníci tam stáli – neschopní slova. Kolik hodin jim na poušti trvá, než vyhrabou jámu, kde je na dně bahnitá kaluž – zdroj života. Tam u nich děti nezebrají o peníze, ale o vodu. Když někde zaprší, kmeny táhnou na to místo stovky mil. A tu se valí voda jako pro celý svět. „Pojďme,“ řekl průvodce.

„Počkej ještě chvíli,“ žádali náčelníci. „Nač?“ zeptal se průvodce. „Na konec,“ odpověděli. „Ale ta voda tak teče stále, už tisíce let!“...

Ted tu náčelníci sedí ve stanech a mlčí. Na některé věci raději nemyslet. Člověk již ničemu nerozumí a začal by pochybovat o maurském bohu.

Jaký obraz Boha máme ve svých myslích, taková je i kvalita našeho života. Představa Boha jako policajta s rákoskou je falešná. Stejně tak je nesprávná vize o Bohu jako neosobní inteligenci a energii, která se o nás nezajímá, již je dobro i зло na zemi zcela lhostejné.

Ze stránek Starého zákona víme, že bylo přísně zakázáno vytvářet si obraz Boha. Jeho obraz však přesto existuje. Nemusíme tápat v pochybnostech. Nejsme jen vydání všanc přeludům své myslí a názorům doby.

„ON JE OBRAZ NEVIDITELNÉHO BOHA...“ napsal o Ježíši Kristu apoštol Pavel (Kol 1,15). Rovněž Ježíš řekl: „Kdo vidí mne, vidí Otce...“ On nám zjevil, jaký je vlastně Bůh. Ne jak vypadá, ale jaký je ve svém charakteru.

Je Bůh přísný? Ke komu byl Ježíš přísný? „Vy hroby zbilené, nádoby plné nepravosti.“ Ke komu mluvil tak tvrdě? K těm, kteří něco předstírali a zastírali skutečnost. Chtěli vypadat zbožní, ale nebyli.

Ke komu byl milosrdný? K trpícím. K nemocným. K opuštěným. K těm, kteří cítili prázdnotu svého života, nespokojenost sami se sebou. Žena ze Samáří či celník Zacheus – oba u něj našli řešení svých problémů.

Byl Ježíš mocný? Ano. Ti, kteří s ním tří léta chodili, nám zaznamenali, že měl moc nad přírodou. Utíšil bouři na moři. Vracel slepým zrak a dokonce křísil mrtvé. Ale byl i bezmocný. Zajalo ho několik vojáků. Zbícovali ho a nakonec popravili.

V pekle Osvětimi vzlykl jeden židovský vězeň: „Kde je Bůh?“ „Kde? Tam, tam visí,“ ukázal mu s posměchem druhý na šibenici, kde viselo tělo. Nevěděl, že má vlastně pravdu. Přesto, že byl Ježíš rovný Bohu, zřekl se své moci. Stal se vězněm. Zemřel. Visel na kříži, aby nám dal věčný život.

Golgata však byla událostí předposlední, ne poslední. Přišlo vzkříšení – a prázdný hrob se stal svědectvím o vítězném Bohu.

Jaký obraz Boha nám Ježíš představil? Hovořil nám o Bohu, který může všechno.

Věci, lidé a události nad ním nikdy nevítězí, i když se to v určitém úseku času tak může jevit. Zjevit nám Boha, kterému není jedno, co se zde na zemi děje. Tam na Golgotě fekal Bůh své jasné „ne“ ke zlu na tomto světě. Zjevit nám Boha, který myslí na celý svět, ale přitom se věnuje jednomu

MIMOŘÁDNÁ PŘÍLEŽITOST

Nabízíme Vám jedinečnou možnost:

Jestliže si objednáte naši nejnovější knihu
RADIKÁLNÍ ZMĚNY PŘED NÁMI do 30. 8. 1993
a spolu s objednávkou zašlete kupón, obdržíte ji se slevou 10%.

Předpokládaná cena 30 – 35 Kč

slepému či jedné nemocné ženě. Zjevit nám Boha jako Otce, který chce přivést své ztracené děti zpět domů. Ale nepoužívá přitom násilí. Jen apeluje na jejich rozum a srdce, aby opustili falešné obrazy bohy.

Kdybychom mohli prohlédnout, spatřili bychom, že svět je poset troskami bohů vytvořených lidskou myslí, kteří zklamali očekávání svých tvůrců. To ale nebude případ toho, kdo do svého srdce a myslí přijme obraz Boha zjeveného nám Ježíšem Kristem.

Ludvík Švihálek

„věčné město“ Řím

Snad žádné jiné město si nenárokuje tento titul. Řím dnes známe jako moderní město, které je podobné mnoha jiným evropským velkoměstům, ale přece je něčím zvláštní. Především je to jeho více než dvoutisíciletá historie. Město bylo centrem světové římské říše a po rozpadu impéria se stalo střediskem „světovládce“ církve. Řím je kolébkou Evropy – evropského myšlení, práva, umění, politiky i náboženství. Můžeme ho dokonce považovat za určitý klíč k porozumění dnešní evropské společnosti. Jeho symbolem jsou mnohé památky – Forum Romanum, Koloseum, Titův vítězný oblouk, Trajánův sloup, Circus maximus, četné paláce, chrámy, knihovny, muzea, náhrobky, lázně a zahrady.

Město zažilo mnoho slávy, ale také požárů. Řím je zároveň antický i moderní. Římská civilizace je přímým předchůdcem moderní západní společnosti.

Římská říše

Nejstarší archeologické památky sahají až do 10. st. př. Kr. Založení města se připisuje bájnemu Romulovi (753 př. Kr.). Celá Itálie má výborné přírodní podmínky, a proto se zde mohlo dobře rozvíjet zemědělství, fe-

mesla i obchod. Samotné město Řím vyrostlo na Apeninském poloostrově omývaném ze tří stran teplým Středozemním mořem. Po pádu Etrusků se začaly rozmáhat doposud ovládané italské kmeny. Díky řece Tibere vzniklo z Říma dopravní, obchodní a poté i politické centrum. Kolem r. 290 př. Kr. se stal Řím městským státem, který ovládal několik kolonií. Poté, co dobyl celou Itálii, podafilo se mu postupně ovládnout celé Středomoří. Svými vítěznými válkami uspokojil hlad Římanů

po zemědělské půdě, majetku a moci. Jejich bohatství rostlo drancováním sousedů, daňovými příkazy a samozřejmě otrokářstvím. Všechny své nesnáze řešila římská republika vojskem.

Ovšem i mezi vojevůdcí nastaly velké spory. Senát v době Julia Ceasara už nebyl schopen udržet v zemi pořádek. Město terorizovaly ozbrojené bandy. Společné zájmy byly vytlačeny zájmy osobními. Proto se lid v zoufalství nakonec rozhodl pro totalitní vládu diktátorů, kteří vládli doživotně. Ovšem i první

z nich – Gaius Julius Caesar – byl zabit a na jeho místo nastoupil Octavianus. Senát mu udělil titul Augustus („posvátný“) a svrchovanou vojenskou moc nad impériem. Všichni císařové pak byli zbožňováni a titulováni „Pontifex Maximus“. Všichni zbožňovali „ducha Říma a genialitu císaře“. Říše nabyla největšího rozsahu za Trajána; sahala až do části Germánie, Británie a Balkánského poloostrova.

Vraťme se však ke kultuře a náboženství Říma. Jeho kultura nevznikla z místních lidových

Venuše, Apollo-Diana, Vulcanus-Vesta, Mercurius-Ceres. Ujaly se i některé orientální kulty jako Sarápis a Mithra. Celou svou společnost chtěli vybudovat na těchto představách bohů. Ale ti nebyli dost „velcí“, spíše se podobali současným lidem. Jen vzpomeňme sochu opilého a čurajícího Herkula! Jako Řekové, ani Římané neznali nekonečného Boha. Z toho důvodu jim scházel pravý a dostatečný základ pro jejich hodnotový systém. Jejich bohové byli závislí na společnosti, a proto se římská společnost také zhroutila a s ní zanikli i římskí bohové.

Zde je důležité si uvědomit, že nesrovnatelně silnější se ukázalo křesťanství, které dokázalo čelit všem synkretistickým tendencím i slabostem antického Říma. Jeho síla spočívá v tom, že věří v nekonečného osobního Boha, který se projevil ve starozákonní době a zvláště pak v osobě Ježíše Krista. Ježíš mluvil řeči, které všichni mohli rozumět a zároveň představil absolutní, univerzální a platné hodnoty, podle kterých křesťané fidili svůj život.

Jenže zpohanštělí Římané viděli v rychle se rozvíjejícím křesťanství spíše ohrožení než pomoc. Obyvatelé města si libovali v pompéznosti, smyslnosti a radovánkách, které jim jejich božstva umožňovala. Měli největší amfiteátr světa. Koloseum bylo skutečně divem světa z mramoru a kamene, který pojala na 65 000 lidí. Heslem tehdejšího Říma bylo „chléb a hry“. Ale nestačily jim jen hry gladiátorské a závody na koních. Chtěli vidět krev, hodně krve! Nikdo dnes přesně neví, kolik křesťanů našlo svou smrt v římských arénách mezi lvy anebo na křížích. Vždy na kříži zemřel i Ježíš Kristus.

Římské impérium se nakonec rozpadlo, protože mu chyběl skutečný vnitřní základ. Znakem pozdních let říše byla už jen apatie. Po velké říše zůstaly ruiny plné pýchy, krutosti, zvrhlosti a moci.

Rímská církev

To, co ze slavného Říma přežilo, je určitý právní řád a potom církev. Vira v živého Ježíše Krista – Spasitele světa se rychle rozšířila i přes obrovské pronásledování. Když se říše začala rozpadat, císař Konstantin se ještě pokusil zachránit impérium ideologicky. K tomu se právě hodilo křesťanství. Křesťanské obce byly v té době nejvlivnější silou a nejpevnější strukturou. Roku 313 proto císař prohlásil tzv. Milánským ediktem křesťanství za dovolené.

Od té doby začaly po celé zemi růst tisíce kostelů a chrámů. Dodnes je potkáváme na každém kroku. Jenže většina obyvatel šla dál svou starou cestou. Velkým pokušením začala podléhat nakonec i církev, která se stala státní institucí. Zde už mluvíme o římskokatolické církvi, které předsedá římský biskup – později papež.

Rím se stal opět autoritou – organizační, ale také duchovní i svým způsobem i politickou. Nejzávažnější je fakt, že se zásadně odklonil od základů biblického učení o Bohu, církvi, člověku, spasení v Kristu a přizpůsobil se svému pohanskému okolí. Rím se stal centrem papežského státu, který převzal moc i nad králi a císaři. Církev měla ve středověku vliv na život celé společnosti. Vyobcování z církve patřilo k nejtěžším trestům a zbavovalo člověka i ochrany světské moci.

Mocenský i duchovní monopol římské církve začalo nahodávat teprve reformní hnutí v Itálii, Francii, v Čechách, v Německu, ve Švýcarsku a nakonec osvícenství. I zde musíme říci, že rozpad církve byl především vnitřní.

Budoucnost „Říma“?

Přestože se nám ta otázka může zdát nemístná, musíme si ji položit. V 5. století odezněla moc římského impéria a později vznikem protestantismu a v rámci dalšího vývoje i moc středověké církve. Jaká tedy bude budoucnost Evropy?

Naše dějiny jsou silně poznamenány římským myšlením, právem, také kulturou, morálkou a náboženstvím, a nyní i myšlenkou jednotné Evropy. V 10. století byla vytvořena idea tzv. římskoněmecké říše. Slo o jakýsi nadstátní celek po bojích o dědictví franských Karlovců. Byla to doba boje o investituru, boje mezi papeži a císaři. Tento zápas skončil nakonec vítězstvím světských panovníků. Panovníci se postupně od církve emancipovali na přelomu 15. a 16. století, ale ještě dlohu (až do roku 1918) evropské národy slyšely o císařích francouzských, rakouských a německých.

Jednou z nejdůležitějších kapitol vývoje západní Evropy po první světové válce je vliv „staré rakouské říše“. Mnoho autorů filozofických spisů vidělo v rozpadající se rakouské monarchii předehru budoucí krize Evropy. Už devatenácté století je dobou rostoucího nacionalismu, který pak v našem století definitivně přetvořil jednotnou „říši“ na národní státy. Ale už po první světové válce a okamžitě po druhé světové válce se znova objevují snahy po integraci Evropy, o obnovení „mnohonárodního pojetí státu“. Je to snaha vzdorovat nacionalismu pomocí „univerzálního evropského myšlení“. Toto pojetí nemůže vycházet z jiného pramene než (např. podle V. Bělohradského) z pojmu „říše“, který stojí v protikladu pouhého pojmu „stát“. Ještě Palacký mluvil o tom, že rakouské soustátí je dědicem Svaté říše římské. Pak je tu nám už dobré známá snaha o jednotný trh a nakonec o nadnárodní kulturní rozvoj, který myslí na všelidský růst duchovních hodnot.

Jean Thiriart, jeden z autorů evropské jednoty, řekl: „Staří

tradic, ale vyvijela se pod římským vlivem. Byla to hlavně satira, komedie, poesie, historie, filozofie a právo. Méně oblíbená byla tragédie. Divadlo nahradily gladiátorské hry. Šlo o krvavou podívanou na boj o život mezi vycvičenými otroky, gladiátory.

Pokud jde o náboženství, Římané přijali celý souhrn polyteistických náboženských představ a mýtů. Vyvrcholením tohoto vývoje bylo vztyčení dvacáti soch na Foru Romanu, které bylo centrem antického Říma: Jupiter-Juno, Neptun-Minerva, Mars-

Když jsou líbánky pryč

Rekové nechápali nutný vývoj od městského státu k teritoriálnímu státu. Velká většina Evropanů nechápe nutný vývoj od teritoriálního státu ke kontinentálnímu státu." Dějinním modelem pro tuto myšlenku nemůže být nic jiného než Evropa Rekù, Evropa Římanù a pak Svatá Hláska římská. Potomek rodu Habsburkù, Dr. Otto von Habsburg, který je členem Evropského parlamentu, to vyjádřil ještě jasněji: „Evropské společenství je založeno z velké části na dědictví Svaté Hlásky římské. Nicméně, většina obyvatel ve společenství neví, na jakém základě je jejich život založen.“

Připomeneme-li si ještě absolutně univerzální snahy organizace OSN, univerzalistické snahy římskokatolické církve, pak jistě není od věci vše položená otázka, zda nás opět nečekají pokusy o nějakou budoucí evropskou „říši“, ne-li přímo říši světovou. Z jakých základů by však chtěla vycházet? Z těch, které jsme si právě připomněli? Historie by pro nás měla být nejen poučením, ale v tomto případě i varováním. Naše historie sahá svými kořeny až k Římu. Vedle politického zájmu Říma musíme sledovat i jeho zájem náboženský. Jaká bude naše náboženská budoucnost? Máme i zde vycházet ze zkušnosti pronásledování křesťanů v prvních stoletích anebo reformačních křesťanů ve středověku?

Na to dají odpověď dějiny. Ti, kdo je však tvorí, by měli vědět, že biblická proroctví nemluví o „věčném“ Římu, ale o „věčném evangeliu“ Ježíše Krista a jeho věčném království.

Dušan Kučera

Neházet flintu do žita

Rozčarování přichází dříve nebo později – a je jedno, zda jsme při výběru životního partnera udělali chybu či nikoliv. Co máme v takovém případě dělat? Utíci se k sebelitosti a k pocitům zklamání? Myslím, že rozčarování naopak dovoluje oběma partnerům posoudit situaci, objektivně se na věc podívat – může otevřít dveře k novému společnému začátku.

Vedoucí jedné „poradenské služby pro manžele a pro ty, co se jimi stát chtějí.“ jednou řekl, že tři čtvrtiny času v kanceláři stráví rozmotáváním téměř beznadějných manželských poměrù. Kdyby manželští poradci, pastoři, soudci a advokáti alespoň část času vynaloženého na řešení nešťastných manželství věnovali přípravě šťastných manželství, vypadal by svět určitě jinak.

Ze tří nejdůležitějších událostí v životě má člověk nejvíce možností správně určit svou cestu právě při volbě životního partnera. Na své vlastní narození nemá člověk vůbec žádný vliv, na svoji smrt také příliš ne, zato na uvažené manželství má vliv zásadní. A přece právě zde jedná člověk často neuváženě – se zavřenýma očima. Vstoupí do něj často jako při hre na slepuou bábu a probudí se teprve po prvních mrázivých pocitech. Sokrates vyslovil jednou výrok: „Ať už se oženíš nebo ne, budeš v každém případě litovat!“ Mnozí mu dávají za pravdu, ale vůbec tomu tak být nemusí, jestliže nebereme manželství jako loterie nebo kolo štěstí. Jako u každé stavby, také v manželství záleží na tom, jaký stavební materiál používáme. Každé nepočitné jednání, každý pokus oklamat a každá přetvárfka se vymstí.

Kdo chová neskutečné očekávání, bude zklařán a bude si klást úzkostlivé otázky, zda to je všechno, co může manželství poskytnout. Mnozí mladí manželé jako by spadli z nebe, když objeví na druhém něco, na co nikdy nepomysleli nebo nechtěli myslet – přestože někteří byli předem na takové projevy upozorňováni.

I když se někdo na šťastné manželství důkladně nepřipraví, nemusí hned „házet flintu do žita“. Spisovatel Alf Lohne napsal několik důležitých a povzbuzujících rad, jejichž zachovávání se bohatě vyplatí. „Přestože nemůžeme být všichni diplomaté, měli bychom být schopni přátelského chování. To je dnes zvlášť potřebné – nejen mezi národy a rasami, nýbrž především v našich domovech. Každý touží po plném štěstí, a to není nikde možno lépe naplnit než právě v úzkém vztahu mezi mužem a ženou. Oba potřebují jistotu, že jsou užiteční, že jsou ceněni a milováni. Jestliže jsme vstoupili do manželství, nemělo by být naším cílem udělat našeho životního partnera lepším, nýbrž udělat ho šťastným!“

Svatba nás nezavazuje k tomu, abychom zlepšili našeho partnera, ale abychom sami byli skuteč-

nou osobnosti. Jestliže si myslíš, že bys potřeboval jiného a lepšího partnera, nesmíš být překvapen, když bude mít tvůj partner na tebe stejné nároky...

Prakticky v každém domově a v každém manželství existují velké možnosti najít radost a uspokojení. Zapomínaje na to, co bylo v minulosti, můžeme začít znova na základě vzájemné dobré vůle a náklonnosti. Solidním základem pro šťastné manželství je právě a úzké přátelství.

Když si manžel s manželkou vzájemně ocení své dobré stránky a uznejí to slovy i činy, udělali dobrý začátek. Musejí být ale trpěliví k vzájem-

ným slabostem. Manželství založené na pravé lásce a shovívavosti může být, jak to také odpovídá Božímu plánu, stálé. Právě v takovém partnerském vztahu lze nalézt největší uspokojení."

Velmi brzy však najde v mladém manželství partner na svém protějšku něco, co se mu vůbec nelibí. To je většinou oboustranné. Pak přichází často otázka, zda bylo správné vstupovat do manželství. Otevírá se nám příležitost dokázat, že chceme toho druhého milovat a tolerovat a že se umíme smířit a odpustit. Především je ale nutné posoudit sám sebe, hledat své vlastní chyby a dovolit, aby nám je partner řekl. To neobyčejně ulehčuje vzájemné porozumění. Nepřipusťme, aby se nám v srdci uhnízdil pocit zahořklosti. Po napětí nemůžeme očekávat, že se nejdříve omluví ten druhý. Nejlépe je dát ihned všechno do pořádku.

Štěstí v manželství nespadne nikomu samo do klína. Je k tomu zapotřebí vážná práce na vlastním charakteru a silnou touhu učinit svého partnera šťastným.

Malé pozornosti mohou vykonat velké dílo. Chci uvést příklad: Jednou stavební dělník, než se vydal ráno do práce, objal svoji ženu a dvakrát ji polibil. Ten den měli desetileté jubileum svatby. Při cestě do práce uviděl v jedné výkladní skříni velmi pěkné fialky. Věděl, že jeho žena má fialky zvláště ráda. Zastavil se, aby zjistil, kolik stojí. Ten muž na tom nebyl finančně příliš dobré a tak musel každý výdaj dobré zvážit. Ale lásku k jeho ženě a přání připravit ji ten den nějakou zvláštní radost byla silnější než starost o peníze. Koupil květiny a spěchal zpět darovat je své ženě. Musel si pak zvláště pospišit, aby nepřišel do práce příliš pozdě. Toho večera přinesly noviny zprávu o dělníkovi, který spadl z lešení a na místě zemřel. Byl to muž, který své ženě toho rána přinesl fialky. Po zbytek svého života nemohla žena na fialky nikdy zapomenout – bylo to poslední vyznání lásky jejího manžela.

S. Traugott

Rodiče bez práce!

Děti bez naděje?

Nezaměstnanost – slovo, které po létech budování lepších zitřků se nenápadně, ale rychle zařadilo do našeho slovníku. Stalo se symptomem doby, ve které žijeme. Statistiky z počátku r. 1993 hovoří o tom, že v naší republice se míra nezaměstnanosti pohybuje kolem 3% praceschopného obyvatelstva. (Hospodářské noviny – 16. 2. 1993)

Nezaměstnanost nemá jen ty důsledky, které jsou vidět na první pohled. Je také „utrpením“. Mnozí nezaměstnaní se stále stýdí přiznat svému okolí, že nemají práci. Zvláště špatně působí tato situace na děti nezaměstnaných rodičů.

Rodinná situace poznamenaná strachem o existenci, ztrátou jistoty zaměstnání a beznadějí, velmi silně ovlivňuje duševní zdraví dětí. Nezaměstnaný rodič se někdy pokouší utopit svou těžkou situaci v alkoholu. Nezřídka z toho vyplývá i násilí na dětech. Není divu, že se děti v takovém ovzduší necítí v bezpečí. Přemýšlejí

o útěku z domu, zvyšuje se jejich agresivita a vytvářejí se u nich psychické poruchy.

Rodiče, kteří pozorují, jak děti trpí situací, do které se rodina dostala, a jak silný vliv to může mít na zdraví jejich dětí, by měli přistupovat k dětem s velkým pochopením. Každopádně by se měli snažit ovládat a neléčit svou špatnou situaci křížením nebo neodůvodněným trestáním.

Profesor K. Zenke z pedagogické školy v Reutlingenu sestavil přehled nemocí, kterými nejvíce trpí děti nezaměstnaných rodičů. Bývá to nervozita, porucha koncentrace, bronchitida, noční pomocování, koktavost, celková přecitlivělost, poruchy spánku.

Také sociální důsledky nezaměstnanosti rodičů mají na děti špatný vliv. Spolužáci se jich někdy straní, čímž se dostávají do izolace. To je pro duševní vývoj dítěte nebezpečné. Starší děti berou někdy beznaděj rodičů na sebe. Důsledkem bývá rezignace před budoucností a pessimismus v přípravě na vlastní povolání.

Na první pohled se to zdá být bezvýzvadná situace. Přesto však mohou rodiče svým dětem pomoci. Jenak tím, že sami by neměli propadat skepsi a snažit se najít jakoukoli práci. Chvíle nedobrovolného volna by měli využít k vlastnímu dalšímu vzdělávání a věnování se víc svým dětem. Rodina se nemusí stydět za to, když se otec snaží získat práci, a přesto je nezaměstnaný. To by měly děti vědět.

Rodiče by neměli přetrhávat kontakty se svým okolím. Děti potřebují společnost. I otevřený rozhovor s učitelem ve škole vyřeší mnohé problémy, do nichž se dítě dostává. Snaha, aby dítě trpělo nezaměstnaností rodičů co nejméně, pomáhá i samotným rodičům dostat se z rezignace. Přivádí je to zpět do kulturního i hospodářského života společnosti.

Ze by tedy byly děti nezaměstnaných rodičů bez naděje? Ne, nejsou. Je u nás dosud instituci, které se o děti opravdu zajímají – skaut či další různé zájmově orientované aktivity, ale především církve, ta živá menší společenství, ve kterých se dítě učí dívat důvěřivě vzhůru a do budoucna s nadějí.

Důležité však je, abychom zvláště k těm, kteří potřebují naše pochopení a pomoc – i když jde „jen“ o děti – zaujali láskyplný, porozumivý osobní postoj. Přece právě ten vyplývá z poselství evangelia.

P. P.

Věřit?

Dnes je „moderní“ věřit. Není tomu tak dlouho, kdy to tak moderní nebylo. Ale přesto... K věře v něco nebo v někoho se dnes hlásí spousta lidí. I já věřím. I ty věříš. Ze ne? Každý něčemu věří. A tady je problém. Čemu, komu a hlavně proč věříš? Na co je to dobré a jaký já z toho budu mít prospěch? Co mi to dává nebo ještě dá?

Opravdu, sám těžko nacházím odpověď. Ptám se. Je tu někde někdo, kdo má chuť odpovídat na mé otázky? Určitě. Ten „někdo“ se najde. Má ale pravdu?

Gautháma (Buddha) to chtěl vyfěsit po svém. Oholil si hlavu, natáhl kutnu a začal žebrat. Studoval a držel hladovku. Stal se z něj kostlivec potažený kůží. Příjemná vyhlídka, že? Přišel na něco, čemu bych měl věřit? On na to přišel. Buddha prý řekl, že „žít znamená trpět“. Ale nějak zapomněl říct, proč tomu tak je. Svým vlastním úsilím se člověk dostane daleko. Kam?

Tisíce, ba i miliony lidí musí pro to, aby věřili, něco udělat. Kostlivce potaženého kůží jsem zavrhl. Studovat se mi nechce. Přemýšlet? To stojí námahu. Ale pozor, já přemýšlím. Jak bych rychle zbohatl, užil si – na tom světě jsou přece příjemné věci – dobře se najedl a... Dokonce věřím tomu, že něčeho dosáhnu. Sám. Já, člověk, věřící člověk. Anebo nevěřím nikomu, jak to o sobě tvrdím. Není to jedno? Kdo vůbec jsem? Kam jsem se to dostal? Nikam, protože Bůh říká: „Blázne! Ještě této noci si vyžádají tvou duši, a či bude to, co jsi nashromáždil?“ (Lukáš 12,20)

Co to má znamenat? To ke mně mluví Bůh. Není toho už trochu moc? Ze ke mně mluví Bůh? Bůh? Kdo to je? Já vím, kdo je Bůh, ale často to nechci vědět. A když někoho nechci slyšet, je velmi pohodlné říci: „Neznám tě! Nemáš mi co říci.“

Bůh, tedy Ježíš Kristus, nám přesto odpovídá: „Já jsem ta cesta, pravda i život.“ (Jan 14,6) Lze tomu věřit? Co pro to musím udělat? Vlastně nic.

Člověk říká: „Nikdo ti nic zadarmo nedá.“ Ježíš říká: „Já ti dávám život.“ Vyber si. Já jsem si už vybral.

Petr Kafka,
21 let, absolvent elektrotechnické průmyslovky

V minulém čísle jsme uvedli úryvek z knihy **NEW START** amerického lékaře Vernon Foskora, jíž vydání plánujeme v letošním roce. **Zasvěcený pohled na lidské zdraví poskytuje i následující řádky z kapitoly věnované problematice tak prozaické, jakou je bolest hlavy:**

Jednoho rána přišel ke mně do ordinace můj velmi blízký přítel Doug, aniž by byl předem objednán. Stěžoval si hlavně na silnou a vytrvalou bolest v přední části hlavy. Zjistil jsem, že má normální krevní tlak a neslyšel jsem ani žádné podezřelé zvuky v krkavico-vých tepnách. Při dalším vyšetření jsem zjistil lehké zakalení pravého oka a poruchu pravého zorného pole. Protože jsem vycítil naléhavost okamžitého stanovení diagnózy, poslal jsem ho do nemocnice a zavolal neurochirurga.

V lékařské praxi je bolest hlavy nejčastěji se vyskytujícím zdravotním problémem. Např. přes 45 miliónů Američanů trpí chronickými bolestmi hlavy; během svého života zakusí různé stupně bolesti hlavy přes 90% Američanů. Naštěstí jen velmi malá část těchto bolestí je zapříčiněna mozkovými nádory, prasklými cévními výdutěmi, poraněními hlavy nebo jinými organickými příčinami.

Na základě svých zkušeností se domnívám, že převážná většina bolestí hlavy je pronásledována nebezpečná než nevhodné používání běžně prodávaných utišujících prostředků. Jedním z důvodů pro toto tvrzení je každoroční spotřeba 12 000 tun aspirinu jenom v samotných Spojených státech.

Pilulky mohou být užitečné pro dočasnou úlevu od bolesti hlavy, ale základem léčení by mělo být zjištění příčiny bolesti a možnost jejího odstranění.

Migrénové bolesti hlavy

Tento typ bolesti je způsoben narušením fyziologie cév v teplém části hlavy. Nejprve dojde ke stažení tepen, po němž následuje dlouhodobé rozšířování. Těmito změnami je narušena dodávka kyslíku do tkání, což vyvolává bolest.

Příčiny migrény mohou být tělesné, chemické i psychické. Mnoho migrén je vyvoláno alergií na určité potraviny nebo chemickými jedy. I psychická úzkost, zapříčiněná špatnými mezilidskými vztahy v rodině nebo na pracovišti, hraje důležitou roli při vzniku migrénových bolestí.

Lidé trpící migrénami jsou obvykle „perfekcionisté“, kteří na sebe nakládají víc, než mohou unést. Migréna se pak u nich objevuje jako pěirozená obranná reakce jejich vlastního organismu.

Klasická migréna je obvykle umístěna pouze na jedné straně hlavy. Bývá zapříčiněna stresem, únavou či psychickou nerovnováhou. Migrénové bolesti mohou trvat několik minut i několik dní.

Obyčejná migréna. Klasická migréna tvoří pouhých 10% migrénových bolestí hlavy. Polovinu nebo i více tvoří tzv. obyčejná migréna. Může mít podobné příznaky jako klasická migréna, ale trvá déle a lze ji hůře předvidat. Při obyčejné migréně může být bolest situována na kterékoli straně hlavy. Migréna bývá provázena značnou nervozitou a závratěmi.

Cyklická bolest hlavy je dalším z hlavních typů migrény. Na rozdíl od typů výše popsaných se objevuje především u mužů a oproti ostatním migrénám se objevuje zřídka. Je doprovázena silnými bolestmi na kterékoli straně hlavy.

Tenzní bolesti hlavy

Tenzní bolesti hlavy jsou běžným druhem bolestí hlavy

Také vás bolí hlava?

Životosprávou proti bolesti hlavy

a krku. Tvoří více než dvě třetiny všech bolestí hlavy, ale hraniční čára mezi migrénami a tenzními bolestmi není zcela zřetelná a příznaky obou se do značné míry překrývají. Při migrénách se často objevuje napnutí svalů a naopak – tenzní bolesti mohou mít příznaky podobné migrénám.

Při tenzních bolestech hlavy začíná bolest u kofene krku a šíří se přes hlavu do čelní oblasti a někdy i do celého obličeje. Mnohdy ji cítíme jako pruh, který hlavu obepíná. Může být situována na jedné straně hlavy nebo krku (někdy na obou) nebo na temeni. Bolest hlavy je vyvolána ztuhnutím (*tenz*) volně ovládaných svalů hlavy, krku a horní části páteře.

Bolesti hlavy jako příznaky

Bolesti hlavy mohou být také příznaky mnoha jiných onemocnění. Téměř každá infekce vyvolávající horečku s sebou přináší i bolesti hlavy. Bolesti hlavy mohou být způsobeny také oční vadou (v takovém případě si zajděte k očnímu odborníkovi a pofidte si nové brýle).

Mnoho tenzních bolestí hlavy můžeme odstranit tím, že snížíme své požadavky na sebe. Snažíme-li se v omezeném čase zvládnout více než je „zdrávo“, zbabujeme se přílišného množství energie, což vyvolává „poplachovou reakci“ ve svaloch – svaly ztuhnou. Psychický řík nebo jiný stresor může vyvolat totéž.

Jednoduchý návod jak odpočíti od tenzních bolestí hlavy:

1. Sedněte si vzpřímeně na pevnou, tvrdou židle; kolena a nohy držte od sebe asi 15 cm. Ramena držte rovně a při vlastním cvičení jimi nehybejte.

2. Jemně se chypte pravou rukou za bradu a otáčejte hlavou co nejvíce doprava. Pokud nemáte omezený pohyb krku, měla by se vaše brada nacházet vedle pravého ramene.

3. Nyní, aniž byste hýbali rameny, položte na temeno hlavy levou ruku a tlačte hlavu dolů a do strany. Tlačte jen takovou silou, abyste cítili natažení pravých krčních svalů. V této poloze vydržte deset vteřin.

4. Celý postup opakujte, tentokrát vlevo.

5. Vše opakujte ještě dvakrát.

6. Toto cvičení byste měli provádět každé dvě hodiny – nebo dokud nezmizí bolest.

Účinným způsobem léčení jak migrénových, tak tenzních bolestí hlavy (akutních i chronických) je hydroterapie.

Sprchování horkou a studenou vodou dodává energii a podporuje krevní oběh. Tělo kůže za studena je povzbudivější než jakákoli droga.

Pamatujte také, že bolesti hlavy mohou vznikat i nedostatkem tekutin. Pijte tedy po celý den dostatek čisté, jiskřivé vody!

Zpracoval Ivo Racek

Advent nabízí následující tituly:

**Nezapomeňte
si objednat...**

Ekumenické shromáždění v katedrále sv. Václava 1. 1. 1993

Církve na území České republiky měly jedinečnou misijní příležitost oslovit přítomné zástupy. Z mnoha tisíc účastníků, kteří zaplnili celý chrámový prostor, bylo hodně těch, kteří přišli především uvidět čelného představitele státu, politického života a diplomatického sboru. Přišli ale do kostela, proto otevřeni ke svědecké církvi, které je pozvaly ke společné bohoslužbě. Bohoslužbu zahájil a zakončil arcibiskup pražský Miloslav Vlk, představitelé ostatních církví se vystřídali při vedení modliteb a čtení v bibli. Kázání měl děkan Evangelické teologické fakulty UK, Jakub Trojan. Na počátku nového státu je zapotřebí si přiznat, že jsme hodně opustili z toho, co budovali a nám odkázali naši otcové. Prosme Boha o pomoc a vedení při vytváření podmínek pro obyvatele státu, který začal svou existenci.

Baptisté (znovu) v Bílém domě

„Prezidenti se v Bílém domě střídají – Billy Graham zůstává,“ řekl jednou nějaký politik.

Od roku 1953 vyprosil Billy Graham požehnání už pro pět nových zvolených prezidentů USA. I při nynější inauguraci

Billa Clintonova ho Kongres USA požádal o úvodní modlitbu. Nově zvolený prezident Bill Clinton a jeho zástupce Al Gore jsou baptisté právě tak jako Billy Graham.

Archeologický objev podzemního města

50 km jižně od Jeruzaléma objevili archeologové na ploše 800 hektarů největší podzemní město na světě. Podle zprávy izraelské televize se jedná o helenistické město Mareša. Město nebylo vystavěno pouze nad zemí, ale ve stejné rozloze i pod zemí. Podle profesora Amose Klonera, vedoucího archeologických vykopávek, je to údajně největší podzemní město, které bylo vůbec na světě objeveno. Je v dobrém zachovalém stavu. Po ukončení archeologických prací se město stane turistickou atrakcí.

Řecko: Náboženství musí být uvedeno v osobním průkazu

Řecko jako jediný stát evropského společenství bude zaznamenávat náboženskou příslušnost svých občanů do osobního průkazu. Protože pravoslavná církev je v Řecku státním náboženstvím, protestují proti tomuto nařízení nejvíce římskí katolíci a židé. Toto nařízení je proti směrnicím evropského společenství, protože veřejné dokumenty nemají mít údaje o náboženské příslušnosti.

Církve, které jsou v Řecku v menšině, protestují proti tomuto rozhodnutí i z toho důvodu, že se na ně pohlíží jako na „cizozemská náboženství“. Katolický arcibiskup v Aténách, Nicolaos Foscolos, se před novináři vyjádřil, že se

Řecko musí přizpůsobit evropským normám, podle kterých je náboženství soukromou záležitostí.

Čína: Křesťané musí nosit „náboženský průkaz“

V Čínské lidové republice se od křesťanů žádá, aby při sobě nosili „náboženský průkaz“. Podle pařížské informační služby „Eglises d'Asie“ se čínskí křesťané cítí tímto požadavkem diskriminováni. Jsou velmi zneklidněni, protože čínská ústava zaručuje náboženskou svobodu a o nějakém „náboženském průkazu“ se v ní nehovoří. Dalším důvodem, pro který jsou znepokojeni, je, že požadované průkazy nemá vydávat církev, ale místní úřady pro věci církevní.

Moskevský patriarchát zahájil systematickou evangelizaci Ruska

Především byla patriarchátem svolaná pedagogická konference pro šíření pravoslavné víry v Rusku. Oddělení pro náboženskou výchovu a katechesi oznamuje, že se konference konaná v lednu 1993 zúčastnil patriarcha Alexej II., další duchovní, zástupci vědy a kultury a osobnosti veřejného života. Projednávaly se problémy duchovní a mravní výchovy, otázky humanitární a přírodovědecké.

Ruská pravoslavná církev žádá na prezidentovi Ruska, Borisi Jelcinovi, aby podnikl opatření k omezení činnosti jiných církví, jako římskokatolické, evangelické a dalších. Zástupci těchto církví v cizinci mají být omezena vstupní výza. Podle vyjádření prezidentova mluvčího se prezident snaží o dobrý vztah k pravo-

slavné církvi, ale nechtěl by diskriminovat ani jiné náboženské společnosti. Pravoslavná církev je nejvíce zaměřena proti misijní činnosti amerických evangelických církví a sekt. V poselství patriarchy Alexeje II., které bylo čteno ve všech pravoslavných kostelech, je vyjádřeno nelibost vůči všem nepravoslavným církvím, že chtějí vyplnit „duchovní prázdnnotu“, která v zemi nastala v současné době.

Angola

Boje mezi vládními jednotkami a stoupenci jednotek Unita neustávají. Z druhého největšího města Angoly, Huambo, přišla zpráva o urputných bojích. Z našeho pohledu je město význačné tím, že se v něm 30% obyvatelstva hlásí k adventistům sedmého dne. Je tam sídlo unie, máme tam vlastní školu, seminář, zdravotní středisko a hodně sborů. Největší sbor, který má kapacitu přes tisíc sedadel, byl bombardován. Výsledek – 30 mrtvých. Obyvatelé města velice strádají. Mrtvých je na tisíce. Situace je katastrofální. Věřící prosí, aby chom se za ně modlili.

Počet mesiánských Židů roste

Počet Židů v Izraeli, kteří věří v Ježíše Krista jako Mesiaše, roste. V r. 1965 se odhadoval jejich počet na 350, dnes je v Izraeli na tři tisíce členů ve čtyřiceti sborech. Ve shromážděních se mluví hebrejsky. Především mladí izraelští křesťané začali asi v polovici osmdesátych let horlivě evangelizovat.

Většina židovskokřesťanských sborů se schází v sobotu. Při bohoslužbách zpívají především nové hebrejské písni a melodie. Zdůrazňují všeobecné kněžství a křest dospělých. □

Objednávám si tyto knihy a prosím, abyste mi je zaslali na dobírku:

ks – Cesta ke Kristu

ks – Zdraví je základem životního štěstí

ks – Jaro, léto, podzim, zima

ks – Cesta do nadpřirozeného světa

Po vyplnění vložte do obálky nebo nalepte na korespondenční lístek a pošlete na adresu:
ADVENT, Roztocká 5, 160 00 Praha 6 - Sedlec

Znamení doby, vlastník časopisu pro laického

Ved. redaktor ThMgr. Luděk Svrček

Zást. ved. red. ThMgr. Dušan Kučera

Graf. úprava Ing. Pavel Bárta

Foto Ing. M. Slavínger, T. Fučela,

J. Bašta a archiv

Vydává a objednávky přímo ADVENT, vydavatelství a nakladatelství křesťanské literatury, Roztocká 5, 160 00 Praha 6 - Sedlec

Tel. - objednávky: 325528

Telex - redakce: 325165

Podávání novinových záslík povolené fideitativním poštou Praha č. 1397/92 - NP ze dne 17.11.1992

Tiskoun Liberecké tiskárny s. p.

Vychází čtyřikrát do roka

Cena jednoho výtisku Kč 9,-

Cesta ke Kristu

(E. G. Whiteová)

Kniha, která popisuje poutavým způsobem Boží lásku k člověku a praktický křesťanský život. Je vhodná zvláště pro ty, kteří chtějí vniknout hlouběji do principů a podstaty vztahu Boha k člověku a vztahu křesťana k Bohu.

česká verze
104 stran,
Kč 23,-

Cesta
ku Kristovi

Zdraví je základem životního štěstí

(MUDr. E. Schneider)

Autorem je odborník, jehož knihy vycházejí v mnoha jazycích a ve velkých nákladech. Jde o mimořádně úspěšnou příručku o základech přírodní léčby (význam zdravé stravy, pohybu, malá bylinářská lékárníčka, léčebné koupele, jak se chráníme před nemocemi...).

80 stran,
Kč 22,-

Jaro, léto, podzim, zima

(V. Gajdošková)

Sbírka básniček pro děti o zázracích, které vidíme na jaře v přírodě, o létu plném slunečních paprsků, třešní, jahod, o pestrobarevném podzimu, který mají rádi malíři, a o bílé zimě, sněhu a sáňkách. Knížka je protkaná pěknými barevnými ilustracemi Jana Báty.

48 stran,
Kč 23,-

Cesta do nadpřirozeného světa

(R. Morneau)

Dramatický autentický příběh muže, který ztratil svou víru v Krista, ocitl se v zajetí satanova kultu, ale nakonec zase našel cestu ke šťastnému životu.

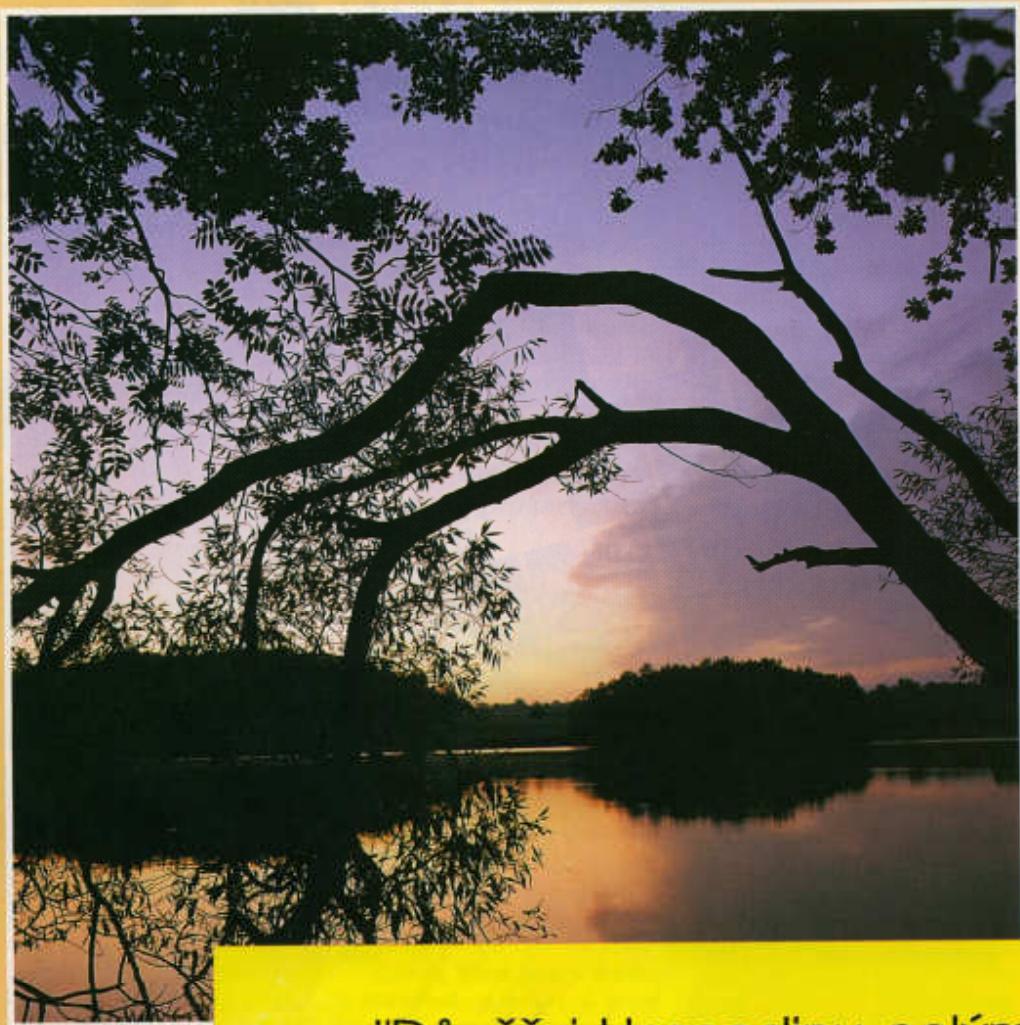
česká verze
88 stran,
Kč 20,-

Nabídka

Knihy si můžete objednat na adrese:

ADVENT, vydavatelství a nakladatelství křesťanské literatury,
Roztocká 5, 160 00 Praha 6-Sedlec

"Důvěřuj Hospodinu celým srdcem,
na svoji rozumnost nespolehéj.
Poznávej ho na všech svých cestách..."

Přísloví 3,5